

अतौदयच्छ्वसा ताम् बुध्नं वार्य वातः 4, 19, 4. तामो भिन्दतौ अरूणोरप्यं व्रन् 2, 16. 2, 39, 7. 6, 5, 2. 10, 45, 4. 106, 10. 176, 1. — Vgl. 2. तम्.

तामवत् (von ताम) 1) adj. *sengend*, Beiw. des Agni Z. d. d. m. G. 9, LXIII. TS. 2, 2, 2, 4. 5. AIT. Br. 7, 6. KĀTJ. Çr. 25, 4, 36. ÇĀNKH. Çr. 3, 4, 13. — 2) f. तामवती (sc. इष्टि) *ein best. Opfer*: तामवत्यादिना यद्वत्कर्मणा पतनापते । देवदोषादकरणे ज्ञाते दोषकदम्बके ॥ हेमनेकेन दोषाणां सर्वेषां तयमादिशेत् । एवं च एकप्रायश्चित्तेनानेकदोषतयाय तामवतीष्टिः सर्वत्र दृष्टातः । BHAVISHJA-P. und PRĀJACĪTAT. im ÇKDr. Könnte auch f. von तामवत् (dieses von तामवत्) sein.

तामाप्रस्थ (तामा + प्रस्थ) m. N. pr. einer Stadt gaṇa मालादि zu P. 6, 2, 88.

तामास्य n. *eine mit einer Kur unverträgliche Diät* oder *ein solcher Zustand des Körpers* (z. B. die Menstruation) ÇABDA. im ÇKDr. v. l.: तमस्य. — Zerlegt sich scheinbar in ताम + आस्य.

तामि in der v. l. des SV. II. 4, 2, 9, 2. व्यावः तामीः statt तामः (s. u. 2. तम्) des RV. — patron. von ताम KĀC. zu P. 8, 2, 1.

तामिन् = तामो ऽस्यास्ति KĀC. zu P. 8, 2, 1. तामिमत् davon oder von तामि ebend.

ताम्य (von 1. तम्) adj. *nachzusehen*, zu *verzeihen*: अपराधशतं ताम्यं मया क्षम्य MBh. 2, 1517. 1582.

तार (von 1. ता) gaṇa ज्वलादि (von तार) zu P. 3, 1, 140. 1) adj. f. *von brennendem, ätzendem, salzigem Geschmack*; *salzhaltig*: शर्कपत्रैः तारतितकटुतैः MBh. 1, 716. तारकटुतितकषयास्रसास्वादानि PAKKAT. 61, 11. कषायकटुतितकस्रसाराणि वनफलानि 254, 11. तारं त्रलं कापुरुषाः पिवन्ति I, 365. BṛĀG. P. 3, 31, 7. नदौ वैतरिणां मृत्योः तारगम्भीरवाहिनीम् R. 3, 59, 20. मृत्तिका H. 940. = रस TRIK. 3, 3, 334. H. an. 2, 401. = रसात्तर MED. r. 14. Daher *juice, essence* bei WILS. — 2) m. a) *ein brennender, ätzender Stoff*; besonders *Aetzkali, Salpeter, Natrum, Potasche* u. s. w. WISE 181. AK. 2, 9, 109. TRIK. H. 828. H. an. MED. HĀR. 75. KĀTJ. KARMAPR. 3, 8, 6. PADDH. zu KĀTJ. 2, 1. JĀG. 3, 36. दुःखे मे दुःखमकोरत्रणे तारमिवाद्याः R. 2, 73, 3. तते तारं हि स देवा पाण्डवस्य MBh. 7, 3351. शर्कृती लभते धष्टः तते तारावसेचनम् 13, 305. तारं तते प्रतिपन् MĀNKH. 84, 3. शस्त्रानुशस्त्रेभ्यः तारः प्रधानतमश्चेत्येवमेवलेष्यकारणान्निदोषप्रवृत्तादिशेषक्रियावचाराणाञ्च Suçr. 1, 31, 10. fg. 132, 9. 2, 25, 11. 46, 3. 2, 54, 9. fgg. संशोध्य डुष्टमांसानि तारेण प्रतिसारयेत् 122, 9. 379, 14. 433, 3. तारसाध्य 1, 33, 16. 33, 2. तारदग्ध 34, 2. 17. तारक्षीणतया च लोष्टकक्षं जीर्णं वा कर्म्यं भवेत् MĀNKH. 47, 3. 5. 17. तारत्रय n., तारत्रितय n. und त्रितार n. *Natrum, Salpeter und Borax* RĀG. im ÇKDr. धारापमार्गकुञ्जलाङ्गलीतिलमुष्कैः । तारैरेतैस्तु मिलितैः तारषट्कादयो गणाः ॥ ibid. पलाशवस्त्रिशिखरिचिच्चार्कतिलनालगाः । यवजः सर्जिका चेति ताराष्टकमुदाकृतम् ॥ ibid. शिमुमूलकयलाशचुक्रिकाचित्रकार्द्रकसनिम्बसंभैः । श्लुशैखरिकमोचिकोद्वैः तारपूर्वदशकं प्रकीर्तितम् ॥ ibid. — b) *Glas* (wegen der äusseren Aehnlichkeit mit *Salpeter* u. s. w.) AK. 2, 9, 100. TRIK. H. 1062. H. an. MED. — c) *Melasse* H. an. तारसीधुततौद्रदधितीरामृतादकाः BṛĀG. P. 7, 4, 17. — d) *ein beissender Mensch* (धूर्त) H. an. MED. — 3) n. a) *eine Art Salz* (s. चिडवणा) RĀG. im ÇKDr. *Salpeter* TRIK. 2, 9, 34. — b) *Wasser* (तर?) H. c. 164. — Vgl. अतारलवण, कनकतार, कुञ्जरतारमूल.

तारक m. 1) (von तार) *Kali*: तन्मालतीतारकसैन्धवायुतं मदाञ्जनं स्यात्तिमिरे ऽथ रागिणि Suçr. 2, 341, 15. Vgl. मालतीतीरज. — 2) = जाल, जालक AK. 2, 4, 1, 16. 3, 4, 26, 202. H. 1125. MED. k. 65. Nach ÇKDr. = अचिरज्ञातफल *eine vor Kurzem angesetzte Frucht*; nach COLEBR. *Amge, Knospe*; nach dem Sch. zu H. *eine Menge junger Knospen*. तारकज्ञात (sic) n. *Knospe* VJUTP. 143. — 3) *ein Korb für Fische, Vögel* MED. — 4) *Wäscher* ÇABDAM. im ÇKDr.

तारकर्म (तार + कर्म) m. *der salzhaltige, ätzende Morast*, N. einer Höhle BṛĀG. P. 5, 26, 7. 30.

तारकर्मन् (तार + कर्म) n. *die Anwendung von Aetzmitteln*: तारगिकर्मविधि Verz. d. B. H. 280.

तारकृत्य (तार + कृत्य) adj. *mit Aetzkali zu behandeln* Suçr. 1, 34, 19.

तारणा (von तार्य) f. *Beschuldigung der Untreue* H. 272. — Vgl. अतारणा.

तारतैल (तार + तैल) n. *ein mit verschiedenen kalihaltigen Ingredienzien aufgekochtes Oel* GĀRUPA-P. im ÇKDr.

तारदला (तार + दल) f. *eine best. Gemüsepflanze* (s. चिल्ली) RĀG. im ÇKDr.

तारदु (तार + दु) m. *Bignonia suaveolens* Roxb. (घण्टापाटलि) RATNAM. 222.

तारनदी (तार + नदी) f. *ein Fluss mit ätzendem Wasser* (in der Höhle): स त्वेवं नैकधा हिनः तारनद्या प्रवाह्यते MĀR. P. 14, 68.

तारपत्र (तार + पत्र) Name einer Pflanze, *Chenopodium album*, n. H. 1186. m. RĀG. im ÇKDr. पत्रक m. dass. ÇKDr. angeblich nach H.

तारपाल (तार + पाल) m. N. pr. eines Rshi HARIV. LANGI. I, 313 (v. l. तीरपाणि).

तारभूमि (तार + भूमि) f. *salzhaltiger Boden*: जीवनं जीवनं कृत्ति प्राणाहन्ति समोरणः । किमाश्चर्यं तारभूमौ प्राणदा यमद्वित्का ॥ UDBHATA im ÇKDr.

तारमध्य (तार + मध्य) m. *Achyranthes aspera* (s. अत्रामार्ग) RATNAM. 40.

तारमृत्तिका (तार + मृत्) f. *salzhaltiger Boden* AK. 2, 1, 4. ÇABDAR. im ÇKDr. Sch. zu KĀTJ. Çr. 4, 8, 16.

तारमेलक (तार + मेक) m. *eine alkalische Substanz* RĀG. im ÇKDr.

तारमेह (तार + मेह) m. *eine krankhafte Harnsecretion, bei welcher der Harn nach Potasche riecht und schmeckt*, Suçr. 1, 272. 6. ०मेहिन् adj. *damit behaftet* 2, 78, 8.

तार्य (denom. von तार), तारयति 1) *mit ätzenden Stoffen versetzen*; तारितः = तारयितः तारैः MED. t. 103. — 2) *Jmd mit ätzenden Stoffen peinigen*: तारयते दीप्यते ऽन्यत्र (in einer Höhle) MĀR. P. 8, 142. — 3) *Jmd in üblen Ruf bringen, verläumdern, anklagen*: कञ्चिदार्थो विप्रुद्धात्मा तारितश्चैरुर्मणि MBh. 2, 238. AK. 3, 1, 43. H. 436. MED. t. 103.

— आ = तार्य 3: *मातरं पितरं ज्ञायां धातरं तनयं गुरुम्* । आतारयन् शतं दाय्यः M. 8, 275. परस्य पत्न्या पुरुषः संभाषा योजयन्कः । पूर्वमात्तारितो दायैः प्राप्नुयात्पूर्वसाहसम् ॥ 354. यस्त्वनात्तारितः पूर्वम् 355. AK. 3, 1, 43. H. 436. Sch. Nach WEST. caus. von तार. — Vgl. अतारणा.

तारवत् (तार + वत्) m. = तारदु RĀG. im ÇKDr.

तारश्रेष्ठ (तार + श्रेष्ठ) 1) m. *Butea frondosa* und = तारवत् RĀG. im ÇKDr. — 2) n. *alkalische Erde* (s. वज्रतार) RĀG. im ÇKDr.